

QUẢNG TRỊ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI CÓ HIỆU QUẢ

Nguyễn Thanh Nghị^(*)

Xuất phát từ vai trò và vị trí đặc biệt quan trọng của nông nghiệp và nông thôn trong sự nghiệp đổi mới, thực hiện công nghiệp hoá và hiện đại hoá quê hương, đất nước. Những năm qua Đảng và Nhà nước đã đề ra chủ trương và biện pháp phát triển kinh tế trang trại với nhiều chính sách ưu đãi, khuyến khích đầu tư phát triển mô hình này ở nhiều vùng, nhiều địa phương có quỹ đất dồi dào và diện tích mặt nước chưa sử dụng để sản xuất hàng hoá nông, lâm, thuỷ sản, góp phần phát triển KT-XH, cải thiện đời sống nhân dân.

Thời gian qua cùng với cả nước, Quảng Trị đã và đang từng bước xây dựng và phát triển mô hình kinh tế trang trại, tăng cả về số lượng và hiệu quả đầu tư. Tính đến nay toàn tỉnh đã xây dựng được 525 trang trại hội đủ cả tiêu chí về quy mô và giá trị hàng hoá như đã quy định tại Thông tư 69/TTLT/BNN-TCTK. Trong đó có 482 trang trại trồng cây lâu năm, chiếm 91,8%; 26 trang trại lâm nghiệp, chiếm 4,9%; 12 trang trại nuôi trồng thuỷ sản, chiếm 2,3%; 2 trang trại trồng cây hàng năm và 3 trang trại tổng hợp.

Cam Lộ là địa phương phát triển mạnh về số lượng với 253 trang trại, tiếp đến là Vĩnh Linh có 214, Hướng Hoá có 24, Gio Linh có 20, Triệu Phong có 9, Hải Lăng có 5 trang trại. Qua đó khẳng định các chủ trương, chính sách của tỉnh về phát triển kinh tế miền Tây, gò đồi, vùng cát ven biển, chính sách bù lãi suất cho vay để trồng và chăm sóc cây công nghiệp lâu năm, phát triển cao

su tiêu điền, cùng các chương trình dự án 135, 327, 773, chương trình phát triển nông thôn, nông nghiệp, giải quyết việc làm 120; xoá đói, giảm nghèo,... thực sự đã và đang đi vào cuộc sống, mang lại hiệu quả kinh tế, góp phần thúc đẩy KT-XH của tỉnh và nâng cao cuộc sống cho dân cư.

Điều ghi nhận đó là các trang trại đã cải tạo và đưa vào sử dụng 2989 ha đất và mặt nước tạo ra nhiều hàng hoá nông, lâm, thuỷ sản, đồng thời cũng đã tạo ra 1680 việc làm ổn định, đảm bảo thu nhập từng bước được cải thiện. Việc hình thành kinh tế trang trại tuy mới trong thời gian ngắn, nhưng nhờ có sự hỗ trợ rất lớn của Nhà nước và các chủ trương chính sách phù hợp, sát thực tế cuộc sống của người dân nên đã động viên khai thác tốt nguồn vốn đầu tư trong dân. Tính đến cuối năm 2001 đã chi ra trên 31,2 tỷ đồng, trong tổng số vốn hiện có thì vốn chủ trang trại lên tới 20 tỷ đồng, vốn vay ngân hàng là 11,2 tỷ đồng, bình quân 1 trang trại có vốn đầu tư gần 60 triệu đồng.

Nhìn chung quy mô trang trại ở Quảng Trị chưa lớn so với bình quân chung của cả nước, nhưng bước đầu kinh tế trang trại, đang tạo đà phát triển kinh tế ở nông thôn, thực hiện chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn toàn diện hơn, mạnh mẽ hơn. Tuy có nhiều trang trại đang ở thời kỳ xây dựng cơ bản, mới hình thành chưa lâu, song kinh tế trang trại đã tạo ra một khối lượng sản phẩm hàng hoá tương đối lớn. Theo kết quả điều tra năm 2000 tổng thu

(*) Phó Cục trưởng Cục Thống kê Quảng Trị

nhập của kinh tế trang trại đạt 14,3 tỷ đồng, bình quân mỗi trang trại cho giá trị thu nhập 27,2 triệu đồng, tỷ suất hàng hoá của kinh tế trang trại đạt gần 82,6% quả là khá cao so với nhiều địa phương trong cả nước.

Tuy nhiên thực trạng phát triển kinh tế trang trại ở nhiều vùng còn bộc lộ những hạn chế cần tháo gỡ, đó là: Sự thiếu quy hoạch, kế hoạch đồng bộ với phát triển KT-XH gắn với xây dựng mô hình kinh tế trang trại, tính tự phát còn cao. Một số trang trại đang sử dụng đất chưa được Nhà nước giao quyền sử dụng lâu dài, dẫn đến chủ trang trại chưa yên tâm bỏ thêm vốn đầu tư để khai thác có hiệu quả quỹ đất. Quy mô trang trại còn nhỏ, chỉ mới đạt 2,7ha/1 trang trại trồng cây nông nghiệp, 35ha/1 trang trại lâm nghiệp và 3ha/1 trang trại nuôi trồng thủy sản và mới chỉ có 3,2 lao động làm việc trong 1 trang

trại trong khi đó, bình quân toàn quốc là 6,2 lao động/1 trang trại. Tỷ suất hàng hoá mới đạt 82,6% (toàn quốc là 92,6%). Vốn đầu tư cũng hạn chế mới đạt 59,4 triệu đồng/1 trang trại, trong khi bình quân cả nước đạt 136,5 triệu đồng/1 trang trại. Việc tiếp thu tiến bộ khoa học kỹ thuật ở các trang trại còn chậm, nuôi trồng thủy sản theo lối quảng canh, hiệu quả thấp. Trình độ quản lý, kỹ thuật của nhiều chủ trang trại còn thấp, lực lượng lao động hầu hết là trình độ phổ thông, giản đơn. Sản phẩm hàng hoá chưa nhiều, tiêu thụ ở dạng thô, giá cả bấp bênh, cơ sở hạ tầng ở nhiều vùng còn quá yếu kém. Mặt khác cấp uỷ và chính quyền các cấp chưa quan tâm đúng mức và chưa thực sự tạo môi trường và điều kiện thuận lợi nhất cũng là nguyên nhân hạn chế phát triển kinh tế trang trại ở Quảng Trị■